

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Podgorica: 27.09.2024. godine

Saopštenje za medije

ITU-EKIP Regionalni regulatorni forumi za Evropu 2024

ITU-EKIP Regionalni regulatorni forum za Evropu 2024 uspješno je održan u Budvi, okupivši ključne aktere iz oblasti elektronskih komunikacija iz regiona i Evrope. Ovogodišnja tema „**Vizija povezanosti: Inoviranje buduće regulacije i bezbjednosti telekomunikacija**“ okupila je visoke zvaničnike, stručnjake, regulatorne agencije i industrijske lidere kako bi razmijenili znanja i iskustva o budućim pravcima razvoja telekomunikacionih tehnologija.

Konferencija je otvorena svečanim obraćanjem g-dina Dr. Milana Radulovića, predsjednika Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (EKIP) i g-dina Jaroslawa Pondera, direktora ITU kancelarije za Evropu. Pozdravne govore, pored izvršnog direktora EKIP-a Darka Grugovića, održali su i predstavnici nacionalnih regulatornih tijela iz Albanije - g-din. Armer Juka, Kipra - g-din. George Michaelides, Srbije - g-din. Dragan Kovačević, Turske - g-din. Beytullah Kuşcu, Kosova - g-đa. Rrezarta Duraku i Francuske - g-din. Eric Fournier, kao i predstavnik CANU-a - g-din. Prof. Dr. Igor Đurović.

ITU-EKIP Regionalni regulatorni forum za Evropu 2024 potvrdio je status vodeće platforme za diskusiju o ključnim pitanjima u sektoru elektronskih komunikacija, prepoznata kako u regionu, tako i u Evropi. Kroz konstruktivnu razmjenu mišljenja i inovativne pristupe, ovaj forum je doprinio jačanju regulatornih praksi i unapređenju saradnje među različitim tijelima. Na forumu je učestvovalo oko 150 učesnika, među kojima su bili predstavnici iz 16 regulatornih tijela, 9 telekom operatora, 9 kompanija iz oblasti elektronskih komunikacija, 5 institucija, 3 akademske ustanove. Tokom skupa održano je pet programskih sesija.

Prva programska sesija koja je održana pod nazivom **Modelovanje budućnosti: Regulatorne strategije u naprednim telekomunikacionim tehnologijama** otvorena je uvodnim govorom g-dina Thibauta Kleinera, direktora za politiku, strategiju i komunikacije pri DG Connect Evropske komisije, koji je govorio o pravcima razvoja telekomunikacionih regulativa u Evropi. G-din Jaroslaw Ponder, rukovodilac ITU kancelarije za Evropu, predstavio je regionalni kontekst i ključne rezultate sa GSR24 ITU sastanka, naglašavajući značaj regionalne saradnje u telekomunikacionom sektoru.

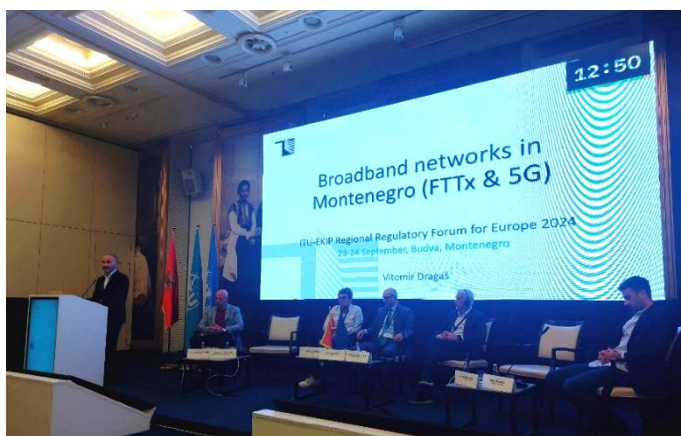
Nakon toga, g-din Davide Gallino iz italijanske regulatorne agencije AGCOM predstavio je Zakon o digitalnim uslugama (DSA) Evropske unije, objašnjavajući njegove implikacije na sektor digitalnih usluga u Evropi. G-đa Veronica Bocarova iz Cullen International-a govorila je o ulozi i značaju donošenja Zakona o gigabitnoj infrastrukturi (GIA) koji je stupio na snagu u maju 2024. godine, kao i novitetima koje ovaj zakon donosi u odnosu na regulativu koja se odnosila na smanjenje troškova izgradnje mreža velikih brzina.

G-din Eric Fournier iz regulatorne agencije za upravljanje radio-frekvencijskim spektrom (ANFR-a) Francuske, ukazao je na regulatorne izazove povezane sa tehnologijama mobilnih satelitskih usluga (MSS D2D) u Evropi. G-din Adam Vörös iz mađarske regulatorne agencije (NMHH) predstavio je regulatorne aktivnosti u oblasti satelitskih radio usluga u Mađarskoj, fokusirajući se na izazove planiranja i koordinacije radio spektra.

Ova sesija pružila je sveobuhvatan pregled ključnih regulatornih pitanja koja oblikuju budućnost telekomunikacionog sektora, sa posebnim osvrtom na evropske legislative i tehnologije budućnosti.

Tokom druge programske sesije panelisti su prezentovali iskustva u vezi sa **Trendovima i razvojem digitalne infrastrukture**. Učesnici sesije su raspravljali o ključnim inicijativama i inovacijama u razvoju digitalne infrastrukture. G-đa Janja Varšek (AKOS, Slovenija) je govorila o redistribuciji mikrotalasnih fiksnih linkova tačka-tačka u Sloveniji, dok je g-din Paweł Orlikowski (UKE, Poljska)

predstavio razvoj širokopoljnih mreža i finansiranje iz EU fondova. G-din Aleksandar Borić (RATEL, Srbija) osvrnuo se na saradnju između mobilnih i satelitskih operatera, a g-din Vitomir Dragaš (EKIP, Crna Gora) prezentovao je napredak Crne Gore u razvoju FTTx i 5G mreža. Na kraju, g-din Ivan Varagić (Crnogorski Telekom) predstavio je primjenu VoWiFi tehnologije preko satelita. Moderator sesije bio je g-din Elvis Babačić, generalni menadžer za fiksne i mobilne radiokomunikacije u EKIP-u.

Treća programska sesija se odnosila na razmjenu iskustava u vezi sa **Jačanjem zaštite potrošača: Poboljšanje kvaliteta i prava u telekomunikacionim uslugama**. G-din Berkay Mahmut Boyacioğlu (BTK, Turska) govorio je o kvalitetu usluga pozivnih centara i pravima potrošača. G-đa Ivana Tojčić (HAKOM, Hrvatska) i g-đa Ivana Đurić (RATEL, Srbija) predstavile su pozitivne prakse i izazove u zaštiti krajnjih korisnika, dok je g-đa Žaklina Lukšić (EKIP, Crna Gora) govorila o ostvarivanju prava korisnika u Crnoj Gori. G-đa Vladana Mrdak (Crnogorski Telekom) prezentovala je rješenja vezana za Public Cloud. Moderator sesije bila je g-đa Danka Miličević, pomoćnica izvršnog direktora, rukovoditeljka Sektora za pravne poslove u EKIP-u.

Posebnu pažnju učesnika je privukla sesija koja je bila posvećena **Sajber bezbjednost i privatnosti**. U ovoj sesiji, učesnici su diskutovali o ključnim izazovima sajber bezbjednosti i zaštiti privatnosti u sektoru elektronskih komunikacija. G-đa Isabella Rinaldi (ITU) predstavila je zaključke ITU Globalnog indeksa sajber bezbjednosti za Evropu, dok je g-din Ivan Vujović (EKIP, Crna Gora) govorio o zaštiti elektronskih komunikacionih mreža i usluga. G-din Ljubomir Dujović (One, Crna Gora) istakao je bezbjednosne izazove u narednoj generaciji mobilnih mreža, a g-din Armend Iseni (AEK, Sjeverna Makedonija) prezentovao je sajber bezbjednost u 5G mrežama. G-din Darko Lekić (Ibis Instruments, Srbija) govorio je o kontinuiranom testiranju sigurnosnih rješenja na nacionalnom nivou, dok je g-din Dejan Tomović (ANB, Crna Gora) ukazao na sajber napade na informacione sisteme Vlade i državnih organa Crne Gore. Moderator sesije bio je g-din Pavle Mijušković, pomoćnik izvršnog direktora, rukovodilac Sektora za elektronske mreže i servise u EKIP-u.

Posljednja programska sesija je održana pod nazivom **Održivost i otpornost na katastrofe**. U ovoj sesiji naglasak je bio na održivosti i otpornosti telekomunikacionih mreža u kriznim situacijama. G-din Milan Srzentić (EKIP, Crna Gora) govorio je o uticaju telekomunikacija na životnu sredinu, dok je g-din Bojan Nikolić (Ibis Instruments, Srbija) predstavio sisteme javnog upozoravanja (PWS) i upravljanje kritičnim događajima (CEM). G-din Elind Sulmina (ITU) zaključio je sesiju govorom o unapređenju digitalne održivosti i ranom upozoravanju na krizne situacije, sa posebnim osvrtom na regionalne izazove i rješenja.

